

Bruxelles, 21. studenoga 2025.
(OR. en)

15571/25

LIMITE

COSI 231
ENFOPOL 430
CRIMORG 239
CORDROGUE 152
ENFOCUSTOM 194
CATS 74
RELEX 1510
JAI 1709
COPEN 351
EUDA
EUROPOL

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. preth. dok.:	10270/24; 16293/24; 8913/25
Predmet:	Borba protiv trgovine drogom i organiziranog kriminala – sažeto izvješće

Uvod

Trgovina drogom kojom upravlja organizirani kriminal velika je prijetnja europskim građanima, poduzećima i institucijama, kao i europskom gospodarstvu i sigurnosti. Na to jasno upućuje činjenica da je količina nedopuštenih droga dostupnih u Europi, posebno kokaina iz Južne Amerike, nezapamćeno porasla. Organizirane kriminalne grupe sve se češće služe ekstremnim nasiljem, infiltracijom u zakonito gospodarstvo i korupcijom, čime se narušava vladavina prava i ugrožavaju temeljna načela naših demokracija. Osim toga, kriminalne mreže u organizirani kriminal sve češće novače ranjive maloljetnike i mlade, što ukazuje na potrebu za ulaganjem u politike sprečavanja kriminala.

Očekuje se da će u predstojećim godinama trgovina drogom unutar EU-a, u EU i iz njega ostati izrazito velika prijetnja, pri čemu će kriminalnim mrežama motivacija i dalje biti visoka dobit¹. Prilagodljivost i sofisticiranost s kojom se te mreže koriste novim proizvodnim tehnikama, tehnologijama, pravnim strukturama, internetskim platformama i metodama trgovine drogom vjerojatno će potaknuti i ponudu i potražnju za drogama, što predstavlja trajni izazov za unutarnju sigurnost regije i utječe na zdravlje i okoliš².

Na izazove povezane s drogama odgovara se općim okvirom koji čine Strategija EU-a u području droga³ i Akcijski plan EU-a u području droga za razdoblje 2021. – 2025.⁴ U njima se primjenjuje uravnotežen i multidisciplinarni pristup fenomenu droga koji se temelji na dokazima, i to na nacionalnoj razini, razini EU-a i međunarodnoj razini. U okviru stalnih napora koje EU ulaže u borbu protiv trgovine drogom, u Komunikaciji Komisije o planu EU-a za borbu protiv trgovine drogom i organiziranog kriminala⁵ od 18. listopada 2023. utvrđeno je 17 mjera u tom području koje treba provesti tijekom 2024. i 2025.

Osim toga, Komisija je u travnju 2025. predstavila komunikaciju naslovljenu „ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti”⁶, u kojoj se određuju ciljevi i mjere u ključnim područjima unutarnje sigurnosti kako bi se u predstojećim godinama sigurnosne prijetnje, uključujući trgovinu drogom i organizirani kriminal, djelotvorno predvidjele i spriječile te kako bi se na njih djelotvorno odgovorilo.

U tom su kontekstu belgijsko, mađarsko, poljsko i dansko predsjedništvo utvrdili nekoliko prioriteta i djelovanja u okviru navedenog plana koje trebaju poduzeti tijekom svojeg mandata, u cilju pružanja potpore tijelima država članica u borbi protiv trgovine drogom i organiziranog kriminala. S obzirom na to da će provedba plana EU-a za borbu protiv trgovine drogom i organiziranog kriminala završiti u prosincu 2025., cilj je ove napomene predsjedništva predstaviti glavne rezultate postignute prioritarnim mjerama koje su utvrdili belgijsko, mađarsko, poljsko i dansko predsjedništvo.

¹ Europol, 2025., *European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment – The changing DNA of serious and organised crime* (Procjena prijetnje teškog i organiziranog kriminala u Europskoj uniji – promjena unutarnje strukture teškog i organiziranog kriminala), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg, [EU-SOCTA-2025.pdf](#).

² EUDA i Europol, 2024., *EU Drug Market: New psychoactive substances – In-depth analysis* (Tržište droga u EU-u: nove psihoaktivne tvari – detaljna analiza), <https://www.euda.europa.eu/public>.

³ SL C 1021, 24.3.2021., str. 1.

⁴ SL C 272, 8.7.2021., str. 2.

⁵ ST 14114/23.

⁶ 7750/25.

Trenutačno stanje

Mjera 1.: mobilizacija carinske zajednice za suzbijanje trgovine drogom

Cilj te mjere bio je ojačati operativnu suradnju policijskih i carinskih službi, među ostalim koordinacijom između **Europske multidisciplinarne platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT)** i akcijskog plana Radne skupine za izvršavanje zakonodavstva (carina) (Radna skupina LEWP-C).

Države članice i Komisija osnovale su **projektnu skupinu za carinu Europskog saveza luka (projektna skupina)**. Jedno od glavnih postignuća sveobuhvatna je **procjena rizika stanja na terenu**. Procjenom rizika omogućilo se utvrđivanje i mapiranje glavnih izazova, nedostataka i dobre prakse u borbi protiv trgovine drogom. Rad projektne skupine dovršen je u siječnju 2025., a operativni aspekti nastavit će se u okviru novoosnovanog **Carinskog saveza EU-a za granice (EUCAB)**, koji obuhvaća kopnene, morske i zračne granice.

Financijska potpora tom prioritetu pružena je u okviru programa **Instrumenta za financijsku potporu namijenjenu opremi za carinske provjere (CCEI)**. **Više od 200 milijuna EUR dodijeljeno je za financiranje najsuvremenije opreme** koja će carinskim tijelima pomoći u skeniranju kontejnera i drugih prijevoznih sredstava, čime će se povećati djelotvornost upravljanja rizikom i provjera u carinskim pitanjima.

Prioritet je bio visoko na dnevnom redu Radne skupine LEWP-C, bilo da je riječ o **pokretanju i praćenju mjera povezanih s drogama uključenih u 12. akcijski plan Radne skupine LEWP-C za 2024. i 2025.** (nezakonita proizvodnja kanabisa i trgovina njime, trgovina kokainom u pomorskim pošiljkama)⁷ ili sudjelovanju carine u **EMPACT-ovim danima zajedničkog djelovanja u vezi s drogom**, s posebnim naglaskom na danima zajedničkog djelovanja koji se odnose na trgovinu drogom.

⁷ 16376/3/23 REV 3.

Glavna kaznena djela, trendovi i načini rada opisani su u **procjeni carinskih prijetnji** za 2025. objavljenj u travnju (verzija s ograničenim pristupom)⁸ i lipnju 2025. (verzija za javnost)⁹. Procjena carinskih prijetnji, zajedno s novom procjenom prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u (EU SOCTA 2025.), bila je temelj za izradu **13. akcijskog plana Radne skupine LEWP-C za 2026. i 2027.** Radna skupina LEWP-C u listopadu 2025. postigla je dogovor o akcijskom planu koji uključuje mjere usmjerene na borbu protiv trgovine drogom na kopnenim, zračnim i morskim granicama¹⁰.

Ujedno su se održale rasprave o tome kako bi **carinska zajednica mogla učinkovito doprinijeti međunarodnoj suradnji s trećim zemljama**, a posebno s Latinskom Amerikom i zapadnim Balkanom, u borbi protiv trgovine drogom.

Mjera 2.: jačanje operacija izvršavanja zakonodavstva u lukama

Cilj te mjere bio je nastaviti jačati koordinirane napore u području izvršavanja zakonodavstva i pravosuđa usmjerene na istragu kriminalnih mreža koje stoje iza zaplijenjenih pošiljaka.

Važna inicijativa u okviru **Projektne skupine za carinu u sklopu Europskog saveza luka** koju je Komisija osnovala u studenome 2023. (vidjeti mjeru 1.) sastojala se od niza **posjeta** ključnim **lukama** EU-a, što je nacionalnim carinskim stručnjacima omogućilo razmjenu praktičnog znanja i stjecanje dodatnog stručnog znanja u suočavanju s izazovima povezanim s borbom protiv trgovine drogom i organiziranog kriminala.

U travnju 2024. njemačka carina organizirala je **europske dane kontrole u borbi protiv krijumčarenja droga morskim putem** (operacija „UNDA”), u kojoj je sudjelovalo 17 država članica EU-a. U okviru te operacije zaplijenjeno je oko 11,5 tona kokaina.

⁸ WK 4256/2025 RESTREINT UE/EU RESTRICTED.

⁹ 5858/25.

¹⁰ 13314/2/25 REV 2.

Europska pravosudna mreža za organizirani kriminal (EJOCN) u ožujku 2025. održala je svoju prvu plenarnu sjednicu, kojom je predsjedalo poljsko predsjedništvo. EJOCN je mreža tužitelja koja bi se trebala baviti svim pravosudnim aspektima borbe protiv organiziranog kriminala. Nakon njezina osnivanja u lipnju 2024. Vijeće je predložilo da prvi prioritet te mreže bude rad na problemu trgovine drogom, posebno putem morskih luka kojima se koriste organizirane kriminalne grupe. Na prvoj plenarnoj sjednici razmotreni su predmeti i razvoj politika u području borbe protiv organiziranih kriminalnih grupa i trgovine drogom. O njima se raspravljalo i na drugoj plenarnoj sjednici EJOCN-a u listopadu 2025.

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove u lipnju 2025. usvojilo je **Zaključke Vijeća o jačanju EMPACT-a i prioritetima EU-a u borbi protiv kriminala za sljedeći ciklus EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029.**¹¹ Na temelju preporuka iz procjene EU SOCTA 2025., ciklus EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029. obuhvaća sedam prioriteta i 13 operativnih akcijskih planova. Među prioritetima je i trgovina drogom, kojom će se baviti u okviru dvaju operativnih akcijskih planova: jedan je usmjeren na proizvodnju i distribuciju kanabisa, kokaina i heroina te trgovanje njima, a drugi na sintetičke droge i nove psihoaktivne tvari. Operativni akcijski planovi uključuju mjere usmjerene na holistički pristup suzbijanju trgovine drogom koje obuhvaćaju npr. ažuriranje slike stanja, financijsku istragu, prevenciju, suradnju sa zemljama tranzita i podrijetla te izgradnju kapaciteta.

Mjera 3.: javno-privatno partnerstvo za borbu protiv krijumčarenja droge i infiltracije kriminala

Cilj te mjere bio je pratiti razvoj **javno-privatnog partnerstva Europskog saveza luka (EPA)** te povećati sigurnost i otpornost luka u području trgovine drogom i organiziranog kriminala, među ostalim razmjenom i promicanjem primjera najbolje prakse.

¹¹ 9397/25.

Javno-privatno partnerstvo EPA-e pokrenuto je u siječnju 2024. u Antwerpenu. Njegov plan rada dogovoren je na prvom **sastanku visokih dužnosnika javno-privatnog partnerstva EPA-e** održanom 26. travnja 2024., na kojem su utvrđena četiri klastera tema u nastavku na koje je javno-privatno partnerstvo usmjereno: i. **operativna suradnja** (npr. razmjena primjera dobre prakse, razmjena informacija radi poboljšanja slike prijetnji, utvrđivanje nedostataka); ii. **borba protiv infiltracije organiziranih kriminalnih skupina i korupcije u luke** (npr. slabosti u lancima opskrbe luka, dubinske i sigurnosne provjere osoblja u lukama, mjere za podizanje svijesti u slučaju sumnje ili prijetnje); iii. **razvoj i provedba politika** (npr. jačanje sukladnosti s Međunarodnim pravilnikom o sigurnosnoj zaštiti brodova i lučkih prostora i povezanim zakonodavstvom EU-a) i iv. **inovacije**: upotreba inovativne tehnologije u svrhu jačanja otpornosti logističkih čvorišta i sektora pomorskog prometa na trgovinu drogom (npr. projekti koje financira EU, razmjena primjera dobre prakse i utvrđivanje nedostataka i budućih prioriteta).

Tematske radionice organizirane su 2024. kako bi se raspravilo o svakom od tih klastera. Pripremna tijela Vijeća (Radna skupina za izvršavanje zakonodavstva (carina i policija), Skupina za potporu Stalnom odboru za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti (COSI)) redovito se izvješćuju o provedbi plana rada.

Drugi sastanak visokih dužnosnika javno-privatnog partnerstva EPA-e održan je 29. travnja 2025. u Gdanjsku (Poljska). Glavni cilj tog sastanka bila je analiza provedbe plana rada i rasprava o njegovom budućem smjeru. Na sastanku je istaknuta važnost usmjerenosti na cijeli logistički lanac, uključujući sekundarne luke i luke unutarnjih plovnih putova (kako bi se izbjegao učinak prebacivanja tereta), i snažnije međunarodne suradnje (npr. sa zemljama Latinske Amerike).

Ministarski sastanak u okviru javno-privatnog partnerstva EPA-e održan je 21. srpnja 2025. u Kopenhagenu. Sastanak je bio ključan za usmjeravanje budućeg rada Saveza i poslužio je za utvrđivanje tema koje treba uključiti u europsku strategiju za luke, koju će Komisija donijeti 2026. Kako bi se djelotvorno suzbila trgovina drogom, EU će **ojačati suradnju sa zemljama podrijetla i tranzita**, među ostalim zemljama Latinske Amerike, te podupirati inicijative u njihovim lukama (npr. suradnjom COSI-ja i Latinskoameričkog odbora za unutarnju sigurnost (CLASI)). O sigurnosti i otpornosti u logističkim čvorištima raspravljalo se i na sastanku COSI-ja i CLASI-ja održanom u studenome 2025.

Mjera 4.: mapiranje kriminalnih mreža koje su najveća prijetnja za društvo

Cilj te mjere bio je daljnje postupanje u vezi sa Zaključcima Vijeća o mapiranju najopasnijih kriminalnih mreža¹² usvojenima 13. lipnja 2024.

Europol je 18. ožujka 2025. objavio procjenu **EU SOCTA 2025.**, u kojoj su utvrđene ključne prijetnje unutarnjoj sigurnosti EU-a, čime se EU-u omogućuje da zauzme proaktivan i ciljani pristup borbi protiv teškog i organiziranog kriminala. Preispitivanje u sredini programskog razdoblja planirano je za 2027.

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove 13. lipnja 2025. odobrilo je **Zaključke Vijeća o jačanju EMPACT-a i prioritetima EU-a u borbi protiv kriminala za sljedeći ciklus EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029.**, čime se osiguralo da usmjerenost na najopasnije kriminalne mreže i pojedince i dalje bude prioritet EU-a u području kriminala u sljedećem ciklusu EMPACT-a. Borba protiv najopasnijih kriminalnih mreža i pojedinaca i dalje se nastavlja u obliku horizontalnog operativnog akcijskog plana u okviru novog ciklusa EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029., u sklopu kojeg se nastavlja provođenje mjera iz postojećeg operativnog akcijskog plana za kriminalne mreže visokog rizika za 2024. i 2025., i uključuje nova ciljana operativna djelovanja.

Europol trenutačno radi na ažuriranom mapiranju najopasnijih kriminalnih mreža. Objava tog dokumenta planirana je za lipanj 2026.

Mjera 5.: mreža specijaliziranih tužitelja i sudaca za razbijanje kriminalnih mreža

Kako bi se kriminalne mreže i njihovi poslovni modeli suzbili u cijelom EU-u, pravosudna tijela jačaju suradnju u cilju dodatnog olakšavanja razmjene informacija u svim državama članicama. Vijeće je na sastanku u lipnju 2024. odobrilo uspostavu **Europske pravosudne mreže za organizirani kriminal (EJOCN)**¹³. Eurojust je u rujnu 2024. organizirao svoj uvodni sastanak kako bi istražio načine za bolju prekograničnu suradnju na razini tužitelja i osigurao brzo daljnje postupanje na pravosudnoj razini u pogledu rada tijela za izvršavanje zakonodavstva.

¹² 11153/24.

¹³ 10980/24.

S obzirom na to da je Vijeće EJO CN-u predložilo da mu prvi prioritet bude rad na problemu trgovine drogom, posebno putem morskih luka kojima se koriste organizirane kriminalne skupine, na **prvoj plenarnoj sjednici EJO CN-a u ožujku 2025.** raspravljalo se o radu na predmetima i razvoju politika u području borbe protiv organiziranih kriminalnih grupa i trgovine drogom. Mreža se u rujnu 2025. sastala s **tužiteljima iz zemalja Latinske Amerike** kako bi razmijenili stručno znanje i razvili strategije za međusobnu potporu pri borbi protiv trgovine drogom koju organizirane kriminalne grupe provode putem luka. U **listopadu 2025.** EJO CN je održao svoju **drugu plenarnu sjednicu**, uključujući raspravu o Okvirnoj odluci Vijeća¹⁴ o organiziranom kriminalu i nezakonitoj trgovini drogom te radionicu za stručnjake na temu „**Kazneno djelo kao usluga**”, na kojoj se raspravljalo i o novačenju maloljetnika.

Mjera 6.: olakšavanje financijskih istraga

Cilj te mjere bio je pojačati upotrebu financijskih istraga kao djelotvornog načina borbe protiv teškog i organiziranog kriminala, čime se kriminalcima oduzima njihova nezakonito stečena dobit. EU je odobravanjem novog skupa pravila za sprečavanje pranja novca, koji uključuje nekoliko ključnih zakonodavnih instrumenata, te osnivanjem **Tijela EU-a za sprečavanje pranja novca (AMLA)**, koje nadzire rad svih uključenih aktera, pojačao napore koje ulaže u borbu protiv gospodarskog i financijskog kriminala. S obzirom na prekograničnu prirodu financijskog kriminala to će tijelo stvaranjem integriranog mehanizma s nacionalnim nadzornim tijelima povećati sukladnost obveznika.

¹⁴ Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/841/oj i Okvirna odluka Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom, http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/2022-08-18.

Paketom EU-a za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, koji je Vijeće donijelo u svibnju 2024., uvode se nova i stroža pravila kojima će se uskladiti i ojačati borba protiv pranja novca i financiranja terorizma u EU-u. **Direktivom o povratu i oduzimanju imovine**¹⁵ osigurava se sustavno pokretanje financijskih istraga usporedno s kaznenim istragama i uvodi oduzimanje bogatstva neobjašnjenog podrijetla koje je povezano s kažnjivim postupanjem. Osigurava se i bliska suradnja uredâ za oduzimanje imovinske koristi i Europolu. Direktivom će se osigurati i to da uredi za oduzimanje imovinske koristi imaju izravan pristup mrežnoj aplikaciji za sigurnu razmjenu informacija (SIENA). Drugi su relevantni instrumenti u tom području **Direktiva o pristupu nadležnih tijela centraliziranim registrima bankovnih računa**¹⁶, koja je izmijenjena 2024. kako bi se osiguralo da nacionalna tijela za izvršavanje zakonodavstva putem jedinstvene pristupne točke imaju pristup centraliziranim registrima bankovnih računa i **Direktiva o Europskom istražnom nalogu**, koja sadržava odredbe u vezi s pribavljanjem dokaza povezanih s bankovnim računima, bankovnim transakcijama i drugim financijskim računima.

Na temelju pravnog okvira uspostavljenog paketom za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, Europolovo javno-privatno financijsko-obavještajno partnerstvo (EFIPPP) pripremio je **Praktični vodič za operativnu suradnju između istražnih tijela i financijskih institucija**¹⁷. U Praktičnom vodiču tijelima za izvršavanje zakonodavstva i financijskim institucijama pružaju se praktične smjernice za oblikovanje njihove suradnje.

Kada je riječ o provođenju financijskih istraga, **EMPACT** je i dalje ključan mehanizam suradnje. Financije stečene kaznenim djelima, pranje novca i povrat imovine dio su jednog od zajedničkih horizontalnih strateških ciljeva kojima se osigurava da su ti aspekti uključeni u gotovo sve operativne akcijske planove i da se njima ostvaruju značajni rezultati. To se neće promijeniti u okviru novog ciklusa EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029.

¹⁵ Direktiva 2024/1260 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. travnja 2024. o povratu i oduzimanju imovine (SL L 2024/1260, 2.5.2024.).

¹⁶ Direktiva (EU) 2024/1654 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. svibnja 2024. o izmjeni Direktive (EU) 2019/1153 u pogledu pristupa nadležnih tijela centraliziranim registrima bankovnih računa putem sustava povezivanja i tehničkih mjera za olakšavanje uporabe evidencija o transakcijama (SL L 2024/1694, 19.6.2024.).

¹⁷ EFIPPP (2025.), EFIPPP-ov Praktični vodič za operativnu suradnju između istražnih tijela i financijskih institucija, Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

Eurojust je osnovao **pravosudnu fokusnu skupinu za pranje novca i povrat imovine**, koja se sastoji od tužitelja ili sudaca, tvoreći multidisciplinarni centar koji okuplja nacionalne stručnjake uključene u istrage i kazneni progon u vezi s pranjem novca i povratom imovine, te koja će djelovati u sinergiji s drugim partnerima, među ostalim s Komisijom, Europolom, AMLA-om, Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) i EJOCN-om. Glavni je cilj te skupine poboljšati prekograničnu pravosudnu suradnju u operativnim slučajevima jačanjem nacionalne suradnje između tužitelja, sudaca, tijela za izvršavanje zakonodavstva, stručnjaka za kriptovalutu, financijskih računovođa, uredâ za povrat imovine, uredâ za upravljanje imovinom i financijsko-obavještajnih ureda.

Mjera 7.: olakšavanje digitalnih istraga

Cilj te mjere bio je utvrditi moguća rješenja za pristup tijelâ za izvršavanje zakonodavstva podacima, nadovezujući se na preporuke Skupine na visokoj razini za pristup podacima za učinkovito izvršavanje zakonodavstva, objavljene u svibnju 2024. Postupak Skupine na visokoj razini dovršen je pripremom **završnog izvješća**¹⁸ **te skupine**, koje je razmotreno na plenarnoj sjednici u studenome 2024.

U prosincu 2024. **Vijeće je odobrilo Zaključke o pristupu podacima za učinkovito izvršavanje zakonodavstva**¹⁹, u kojima je pozvalo institucije, tijela i agencije EU-a te države članice da pri razvoju i provedbi konkretnih mjera uzmu u obzir vrijedan doprinos **Skupine na visokoj razini za pristup podacima za učinkovito izvršavanje zakonodavstva**. Osim toga, Vijeće je pozvalo Komisiju da do drugog tromjesečja 2025. predstavi plan za provedbu relevantnih mjera. U svibnju 2025. COSI je održao raspravu o pristupu podacima²⁰ u okviru priprema za predviđenu razmjenu mišljenja na sastanku Vijeća za PUP u lipnju 2025.

Komunikacija Komisije o planu za osiguravanje zakonitog i djelotvornog pristupa podacima donesena je 24. lipnja 2025. i predstavljena na neformalnom sastanku COSI-ja održanom u srpnju 2025. u Kopenhagenu. Kako bi se olakšala provedba plana i drugih mjera koje su države članice odredile kao prioritetne, za sastanak COSI-ja 18. rujna 2025. pripremljen je pregled aktivnosti. Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove obaviješteno je o trenutnom stanju u listopadu 2025.

¹⁸ 15941/24.

¹⁹ 16448/24.

²⁰ 8453/25 + ADD 1.

Razna pripremna tijela Vijeća bila su uključena u rad na pristupu podacima. Rasprava o zadržavanju podataka održana je u COPEN-u, razmjena mišljenja o certificiranju stručnjaka za digitalnu forenziku u Radnoj skupini LEWP-P, a o aktivnostima za podizanje svijesti i komunikacijskim aktivnostima u Skupini za potporu COSI-ju. COSI je 18. studenoga 2025. održao raspravu o aspektima normizacije, a Koordinacijski odbor u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (odbor CATS) 25. studenoga 2025. bavio se zakonitim presretanjem.

Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove na kraju će mandata danskog predsjedništva putem informativne napomene koja obuhvaća aktivnosti koje se provode u okviru struktura Vijeća biti obaviješteno o trenutačnom stanju rada na pristupu podacima za djelotvorno izvršavanje zakonodavstva.

Mjera 8.: iskorištavanje potencijala upozorenja u Schengenskom informacijskom sustavu

Cilj te mjere bio je u potpunosti iskoristiti alate dostupne u SIS-u za borbu protiv teškog i organiziranog kriminala. **Provedba preinake sustava SIS** obuhvaćena je tom mjerom. Na sastanku IXIM-a u rujnu 2024. delegacije su imale priliku podijeliti svoja iskustva i najbolje prakse u pogledu novih funkcionalnosti. Razmjena informacija temeljila se na prezentaciji Agencije Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) o statističkim podacima i kretanjima od stupanja na snagu spomenute preinake u ožujku 2023., na ažuriranju planiranih aktivnosti Europske komisije i na prezentacijama nacionalnih praksi. Komisija je nakon toga na sastanku IXIM-a u ožujku 2025. predstavila daljnje korake u vezi sa Schengenskim informacijskim sustavom dok se o dodatnim aspektima moguće budućnosti sustava raspravljalo na sastanku IXIM-a u listopadu 2025.

Organizirano je i nekoliko razmjena mišljenja o **posebnim vrstama upozorenja u SIS-u**. Na sastanku IXIM-a u studenome 2024. predsjedništvo je organiziralo raspravu radi daljnjeg postupanja u vezi s prethodnim nastojanjima da se u većoj mjeri iskoriste upozorenja predviđena člankom 36. Uredbe o Schengenskom informacijskom sustavu (2018/1862), posebno obavijesne provjere. Na sastanku IXIM-a u prosincu 2024. predsjedništvo je ponajprije olakšalo razmjene informacija o upravljanju upozorenjima u SIS-u o vatrenom oružju, s posebnim naglaskom na rješavanju pitanja kvalitete podataka i operativne učinkovitosti.

Održane su i rasprave o **suradnji s Europolom**. Na sastanku IXIM-a u veljači 2025. predsjedništvo je počelo prikupljati mišljenja država članica o nekoliko aspekata povezanih s razmjenom pogodaka u vezi s terorizmom, s Europolom. Rezultati su predstavljeni na sastanku IXIM-a u ožujku 2025. Na sastancima IXIM-a u ožujku i svibnju 2025. s praktičnog se stajališta raspravljalo o prijavi pogodaka Europolu.

Mjera 9.: stvaranje čvršćeg pravnog okvira za borbu protiv organiziranog kriminala

Djelotvoran pravni okvir EU-a ključan je kako bi se tijelima za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnim tijelima osigurali potrebni alati za borbu protiv organiziranog kriminala. Vijeće je pripremlilo **mandat (upitnik) za 11. krug uzajamnih ocjenjivanja**²¹ koji će biti posvećen borbi protiv trgovine drogom. Glavni je cilj 11. kruga riješiti **operativne i pravne izazove s kojima se pravosudna tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva suočavaju u odgovoru na prekograničnu trgovinu drogom te utvrditi područja u kojima su potrebna poboljšanja**. Trenutačno je u tijeku 11. krug uzajamnih ocjenjivanja posvećen borbi protiv nezakonite trgovine drogom u EU-u. Posjeti državama članicama na licu mjesta započeli su u ožujku 2025. i trajat će do travnja 2026. Do studenoga 2025. već je provedeno 15 ocjenjivanja na licu mjesta. COPEN je već odobrio izvješća za Dansku²² i Cipar²³, a dodatna izvješća za pojedine zemlje kontinuirano će se odobravati, u skladu s napretkom postignutim pri ocjenjivanju. Očekuje se da će završno izvješće biti dovršeno u drugoj polovini 2026.

Osim toga, uloženi su napori kako bi se povećale **otpornost i pouzdanost pravosudnih sustava u borbi protiv kriminalnih organizacija** boljim razumijevanjem prijetnji i razmjenom primjera najbolje prakse. Razmjena mišljenja o otpornosti i pouzdanosti pravosudnih sustava u borbi protiv organiziranog kriminala održana je **u ožujku 2024. u kontekstu dijaloga Vijeća o vladavini prava**, što je doprinijelo većoj osviještenosti.

²¹ Mehanizam uzajamnog ocjenjivanja uspostavljen je Zajedničkom akcijom 97/827/PUP i usmjeren je na „istorazinsko” ocjenjivanje primjene i provedbe, na nacionalnoj razini, akata Unije i drugih međunarodnih akata i instrumenata u kaznenim stvarima, zakonodavstva i praksi kojima se oni provode na nacionalnoj razini te međunarodnih zajedničkih akcija u borbi protiv organiziranog kriminala u državama članicama. Svaki krug uzajamnih ocjenjivanja posvećen je određenoj temi.

²² 9428/25.

²³ 13074/25 REV 1

Kad je riječ o budućoj **reviziji Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP** od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala, Komisija trenutačno radi na pripremnim aktivnostima, među ostalim na procjeni postojećeg pravnog okvira i savjetovanjima s državama članicama i relevantnim dionicima. Cilj je modernizirati i pojednostavniti EU-ov pristup borbi protiv organiziranog kriminala te pritom osigurati to da pravni okvir odražava trenutačne kriminalne trendove i podupire djelotvornu prekograničnu suradnju. Očekuje se da će prijedlog novih pravila o organiziranom kriminalu biti predstavljen 2026.

Kako je najavljeno u planu u sklopu ove mjere, Komisija uz pomoć vanjskog izvođača trenutačno ocjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2004/757/PUP o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogom. Cilj je evaluacije ocijeniti djelotvornost, učinkovitost, relevantnost, usklađenost i dodanu vrijednost EU-a tog dijela kaznenog prava EU-a. Komisija planira objaviti rezultate evaluacije u drugom tromjesečju 2026.

Mjera 10.: sprečavanje organiziranih kriminalnih aktivnosti administrativnim mjerama

Izvješće Europol²⁴ pokazalo je da se 86 % najopasnijih kriminalnih mreža koristi zakonitim poslovnim strukturama. Stoga je ključno da upravna tijela budu svjesna važne uloge koju mogu imati u borbi protiv organiziranog kriminala.

²⁴ Europol (2024.), *Decoding the EU's most threatening criminal networks* (Dekodiranje najopasnijih kriminalnih mreža u EU-u), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

O toj se temi raspravljalo na **neformalnom ministarskom sastanku PUP-a u siječnju 2024. Europska mreža za administrativni pristup** (ENAA) dodatno je razmotrila praktičnu primjenu administrativnog pristupa i mogućnosti prekogranične razmjene informacija u svrhu poduzimanja administrativnih ili preventivnih mjera kako bi se spriječila infiltracija kriminalnih organizacija u zakonito gospodarstvo. U tom je kontekstu ENAA objavila **vodič** naslovljen *How to get started with the administrative approach* („**Kako započeti s primjenom administrativnog pristupa**”)²⁵. O administrativnom pristupu raspravljalo se i na **europskoj konferenciji o sprečavanju kriminala** naslovljenoj „Učinkovito sprečavanje organiziranog kriminala u EU-u”, održanoj 17. i 18. travnja 2024. u Tallinnu. Na sastanku COSI-ja u travnju 2024. delegacije su se složile da će provesti **postupak mapiranja** u kojem će se analizirati mogućnosti dostupne u okviru postojeće pravne osnove za prekograničnu razmjenu informacija u administrativne svrhe te su pozvale Komisiju da **razmotri mogućnost predlaganja novog zakonodavstva**. Komisija će 17. i 18. prosinca 2025. organizirati sastanak s državama članicama, agencijama i tijelima EU-a te relevantnim mrežama EU-a, među ostalim s ENAA-om, radi razmjene najbolje prakse i pružanja praktičnih smjernica o tome kako poduzeti administrativne mjere protiv organiziranog kriminala, čime će se provesti mjere najavljene u planu.

Izješće Europolu o zlouporabi zakonitih poslovnih struktura²⁶ u kojem se ponovno ističe važnost daljnje primjene administrativnog pristupa kao važne protumjere u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala predstavljeno je COSI-ju u studenome 2024. Daljnje aktivnosti uključuju izradu, u okviru **EMPACT-a, priručnika o administrativnim mjerama** za borbu protiv novih sintetičkih droga koji će biti predstavljen krajem 2025. **Na sastanku visokih dužnosnika EU-a i zapadnog Balkana održanom 16. travnja 2024.** partnerima sa zapadnog Balkana predstavljeno je belgijsko nacionalno iskustvo u pogledu administrativnog pristupa.

Vijeće je u lipnju 2025. usvojilo zaključke o jačanju EMPACT-a i prioritetima EU-a u borbi protiv kriminala za sljedeći ciklus **EMPACT-a za razdoblje 2026. – 2029.**

²⁵ Europska mreža za administrativni pristup (2023). *How to get started with the administrative approach* („Kako započeti s primjenom administrativnog pristupa”). Bruxelles: ENAA.

²⁶ Europol (2024.), *Leveraging legitimacy: How the EU's most threatening criminal networks abuse legal business structures* (Iskorištavanje legitimiteta: kako najopasnije kriminalne mreže u EU-u zloupotrebljavaju zakonite poslovne strukture), Ured za publikacije Europske unije, Luxembourg.

U ciklusu **EMPACT-a nakon 2026.** primjena **administrativnih mjera protiv teškog i organiziranog kriminala** ključna je komplementarna strategija za sprečavanje i suzbijanje zlouporabe pravne infrastrukture. Kada je riječ o borbi protiv najopasnijih kriminalnih mreža i pojedinaca operativno djelovanje bit će usmjereno na **izradu pregleda administrativnih pristupa kojima se koriste države članice**, te na podizanje svijesti o prednostima usmjeravanja na administrativni pristup i razvoj stručnog znanja iskorištavanjem suradnje s postojećim mrežama (EUCPN i ENAA) te uspostavom novih partnerstava i mreža. Osim toga, bit će usmjereno i na **utvrđivanje mogućih pravnih osnova i operativnih alata za razmjenu operativnih i administrativnih informacija**. Nekoliko drugih operativnih djelovanja povezano je s administrativnim pristupom, uključujući djelovanje kojim će se procijeniti prijetnja u pogledu infiltracije mafije, djelovanje za razvoj alata za borbu protiv pranja novca u području nekretnina te djelovanje usmjereno na suzbijanje kriminalnih skupina koje iskorištavaju alternativne riječne rute.

Mjera 11.: borba protiv širenja dizajnerskih prekursora

Cilj te mjere bio je povećati djelotvornost kontrole prekursora za droge i ubrzati uvrštavanje tvari na popise.

Horizontalna radna skupina za droge (HDG) u svibnju 2025. postigla je dogovor o **Nacrtu zaključaka Vijeća o paktu za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u Europskoj uniji**²⁷ nakon čega ih je Vijeće odobrilo u lipnju 2025. Vijeće u tim zaključcima ističe da je potrebno upotrijebiti sveobuhvatnu odredbu i poziva Komisiju da ažurira zakonodavni okvir kako bi se odgovorilo na nove prijetnje i izazove kao što je upotreba predprekursora i maskiranih prekursora, osiguravajući djelotvorno praćenje i sprečavanje njihove zlouporabe. Vijeće također naglašava potrebu za ojačanom suradnjom sa subjektima iz privatnog sektora, uključujući kemijska i farmaceutska poduzeća, kako bi se spriječila zlouporaba prekursora. U tim zaključcima Vijeće također potiče daljnju suradnju s trećim zemljama, uzimajući u obzir rute trgovine sintetičkim drogama.

²⁷ 8892/25.

U komunikaciji naslovljenoj „ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti” Komisija je navela da će 2025. predstaviti zakonodavni prijedlog za **reviziju pravnog okvira o prekursorima za droge**.

O borbi protiv širenja dizajnerskih prekursora raspravljalo se s nekoliko **međunarodnih partnera EU-a**, među ostalim u okviru dvogodišnjeg **dijaloga EU-a i SAD-a o drogama** te godišnjeg **dijaloga EU-a i Kine o drogama i Zajedničke skupine EU-a i Kine za praćenje prekursora**.

Mjera 12.: sprečavanje kriminalnih mreža u novačenju djece i mladih

Kriminalne mreže sve češće regrutiraju ranjive maloljetnike i mlade u svrhu obavljanja kriminalnih aktivnosti. Cilj bavljenja tom temom bio je ostvariti napredak u suzbijanju te zabrinjavajuće pojave i istaknuti potrebu za ulaganjem u politike za sprečavanje kriminala.

O toj se temi razgovaralo na **neformalnom sastanku ministara PUP-a u siječnju 2024.**, a o njoj se raspravljalo i na **europskoj konferenciji** na visokoj razini **o sprečavanju kriminala** naslovljenoj „Učinkovito sprečavanje organiziranog kriminala u EU-u” održanoj u travnju 2024. u Tallinnu. **Horizontalna radna skupina za droge** dodatno je raspravljala o toj temi, što je doprinijelo podizanju svijesti država članica o tom pitanju i pokazalo važnost provedbe preventivnih mjera, uključujući paket instrumenata objavljen 2022. za sprečavanje pridruživanja mladih bandama koje se bave drogom. Tijekom rasprava **predložene su daljnje mjere**, kao što su utvrđivanje primjera najbolje prakse na temelju dokaza o njihovoj djelotvornosti, razvoj boljeg pregleda stanja i razmjena podataka te razmatranje mogućnosti za daljnja istraživanja o toj temi, o čemu je i dalje bilo govora tijekom istraživačkog dijaloga održanog u Horizontalnoj radnoj skupini za droge u studenome 2025. Na **neformalnom sastanku COSI-ja** u srpnju 2025. raspravljalo se i o internetskom novačenju djece i mladih za počinjenje kaznenih djela. Na neformalnom sastanku članova odbora CATS u rujnu 2025. raspravljalo se o pojavi „kaznenog djela kao usluge”, s posebnim naglaskom na djeci unovačenoj u svrhu obavljanja kriminalnih aktivnosti. **Mreža EU-a za sprečavanje kriminala** (EUCPN) održala je u rujnu 2025. internetski seminar o novačenju mladih i djelotvornim politikama i alatima za sprečavanje kriminala, a u listopadu 2025. na **drugoj plenarnoj sjednici EJOCN-a** također je bilo govora o toj temi. U travnju 2025. pokrenuta je **operativna radna skupina GRIMM**, koju koordinira Europol, a bavi se suzbijanjem nasilja koje se provodi kao usluga i novačenjem mladih počinitelja u teški i organizirani kriminal.

O sprečavanju kriminalnih mreža da novače djecu i mlade, među ostalim i na internetu, raspravljalo se s međunarodnim partnerima, među ostalim na **ministarskom forumu EU-a i zapadnog Balkana** u listopadu 2025. i u okviru **dijaloga EU-a i zemalja zapadnog Balkana o drogama** u studenome 2025., te sa zemljama Latinske Amerike u okviru **Mehanizma koordinacije i suradnje EU-a i CELAC-a u vezi s drogama**.

Mjera 13.: poboljšanje javne sigurnosti i javnog zdravlja u područjima u kojima se konzumira i prodaje droga i u kojima je prisutan kriminal povezan s drogama.

U okviru **Horizontalne radne skupine za droge** organiziran je niz **tematskih rasprava** o poboljšanju javne sigurnosti i javnog zdravlja u područjima u kojima se konzumira i prodaje droga i u kojima je prisutan kriminal povezan s drogama, među ostalim o provedbi i daljnjim koracima u pogledu **minimalnih standarda kvalitete u području smanjenja potražnje za drogom**, kako bi se utvrdilo sljedeće: u kojoj su mjeri države članice, Europska komisija i EUDA provele zaključke Vijeća, koje su bile ili jesu dobre i loše prakse ili prepreke njihovoj provedbi, ako postoje, te, naposljetku, koji su mogući smjerovi za daljnji razvoj, provedbu ili procjenu minimalnih standarda kvalitete EU-a u području smanjenja potražnje za drogom. U okviru te skupine održana je i rasprava o posljedicama za javno zdravlje i preventivnim mjerama povezanim sa **sintetičkim katinonima** u EU-u.

Održana je i tematska rasprava o **sprečavanju kriminala**, s posebnim naglaskom na strategijama za smanjenje nasilja i kriminala povezanog s tržištem droga, te tematska rasprava o minimalnim standardima kvalitete i **Europskim standardima kvalitete za prevenciju zlouporabe droga**. Horizontalna radna skupina za droge raspravljala je i o provedbi **Europskog preventijskog kurikuluma** (EUPC), s naglaskom na potrebi za sveobuhvatnim programima osposobljavanja osmišljenima za potporu stručnjacima uključenima u oblikovanje prevencije te na politikama na regionalnoj i lokalnoj razini o provedbi preventivnih intervencija utemeljenih na dokazima. Na temelju ishoda tematskih rasprava predložene su konkretne mjere, te se pritom posebno naglasila važnost promicanja politika i alata utemeljenih na dokazima, razmjene najboljih praksi kako bi se smanjio rizik od uključenosti u kriminal, poboljšanja provedbe standarda kvalitete i daljnjeg podizanja svijesti o važnosti standarda kvalitete i potrebi za njima u području prevencije zlouporabe droga. U okviru **istraživačkog dijaloga** u Horizontalnoj radnoj skupini za droge održana je rasprava o projektima koji se odnose na potražnju za drogama i njezino smanjenje te tematska rasprava o sprečavanju predoziranja. Naposljetku, organizirane su tematske rasprave o strateškim prioritetima za suočavanje sa štetnim posljedicama droge kako bi se doprinijelo pripremi **novog strateškog okvira EU-a za borbu protiv droga**.

Mjera 14.: jačanje potpore operacijama za suzbijanje trgovine drogom u zapadnoj Africi

Zapadna Afrika postaje sve važnija za globalnu trgovinu kokainom, s obzirom na to da sve češće postaje **zona pretovara** za kokain namijenjen za Europu. Neke od najopasnijih i najsofisticiranijih organiziranih kriminalnih grupa na svijetu podrijetlom sa zapadnog Balkana, kao i glavni akteri na tržištima droga diljem Europe i Latinske Amerike, proširili su se iz svojih uporišta na oba kraja lanca opskrbe kokainom kako bi djelovali u zapadnoj Africi. Cilj je navedene mjere na koordiniran način obustaviti tu rutu opskrbe drogom.

O sve većem problemu trgovine drogom preko zapadne Afrike raspravljalo se s nekim međunarodnim partnerima EU-a, među ostalim tijekom **dijaloga EU-a i SAD-a o drogama** i **dijaloga EU-a i zemalja zapadnog Balkana o drogama** u studenome 2025.

Mjera 15.: jačanje suradnje EU-a sa zemljama Latinske Amerike i Kariba u borbi protiv organiziranog kriminala

S obzirom na globalni doseg kriminalnih mreža, ključno je ojačati partnerstva EU-a i pojedinačnih država članica s trećim zemljama, posebno s trećim zemljama na glavnim rutama opskrbe drogom. **Latinskoameričke i karipske zemlje** ključni su partneri u tom pogledu, među ostalim u kontekstu **partnerstva EU-a i LAC-a u području pravosuđa i sigurnosti**. Nekoliko predsjedništava radilo je na jačanju biregionalne suradnje s tim zemljama te se u više navrata bavilo tim prioritetom na forumima Vijeća. Na nedavnom **četvrtom sastanku na vrhu CELAC-a i EU-a** (9. studenoga 2025., Santa Marta, Kolumbija) u zajedničkoj je izjavi ponovno potvrđena predanost tih dviju regija borbi protiv trgovine drogom i općenito transnacionalnog organiziranog kriminala. Na marginama sastanka pokrenut je **Savez EU-a i LAC-a za sigurnost građana** uz potporu 19 zemalja LAC-a kako bi se ta suradnja dodatno produbila i proširila u okviru pristupa koji obuhvaća sve razine vlasti i društva.

Kad je riječ o suradnji s **latinskoameričkim i karipskim zemljama** u okviru **Mehanizma koordinacije i suradnje EU-a i CELAC-a u vezi s drogama, dogovor o Deklaraciji iz La Paza**²⁸ postignut 22. veljače 2024. na **sastanku na visokoj razini** tog mehanizma bio je važna prekretnica. U Deklaraciji iz La Paza utvrđeno je pet prioriteta za tu suradnju za sljedećih pet godina. Supredsjedatelji Mehanizma zajednički su radili na provedbi Deklaracije iz La Paza u sklopu Mehanizmu. U jesen 2024. i 2025. organizirano je nekoliko sastanaka Tehničkog odbora EU-a i CELAC-a na kojima su sudjelovali čelnici nacionalnih agencija za droge iz regije CELAC-a. U Varšavi (Poljska) u svibnju 2025. održan je XXV. sastanak na visokoj razini **Mehanizma koordinacije i suradnje EU-a i CELAC-a u vezi s drogama**, gdje je potvrđen novi skup kratkoročnih ciljeva za razdoblje od svibnja 2025. do sljedećeg sastanka na visokoj razini 2026. Namjenski dijalozi o drogama, kao što su **dijalog EU-a i Brazila o drogama, dijalog EU-a i Kolumbije o drogama i dijalog EU-a i Ekvadora o unutarnjoj sigurnosti** također doprinose biregionalnoj suradnji, čime se potvrđuje potreba za bliskijom suradnjom, među ostalim u pogledu razmjene informacija i primjera najbolje prakse.

U kontekstu suradnje EU-a i CLASI-ja **prvi sastanak visokih dužnosnika EU-a i CLASI-ja** održan je u svibnju 2024. **Institucijski sastanak EU-a i CLASI-ja** održan je u studenome 2024. kako bi se pripremio **ministarski sastanak EU-a i CLASI-ja** održan u Bruxellesu u ožujku 2025., na kojem su dogovoreni nova zajednička ministarska izjava²⁹ i plan za provedbu prioriteta operativne suradnje za 2025. i 2026. Sastanak visokih dužnosnika EU-a i CLASI-ja održan je 19. studenoga 2025. Kao odgovor na plan za operativnu suradnju s CLASI-jem, koordinatori u području prioriteta u borbi protiv kriminala i operativnih akcijskih planova za suzbijanje trgovine ljudima, drogom i vatrenim oružjem iz EU-a (EMPACT) i CLASI-ja održali su u Madridu (Španjolska) u listopadu 2025. sastanak u obliku radionice. Organizator i domaćin tog sastanka bio je program EL PACCTO 2.0 u cilju istraživanja sinergija i koordinacije mogućih zajedničkih djelovanja. CLASI je 2025. prvi put od svojeg osnutka donio ta tri prioriteta u borbi protiv kriminala. COSI je 18. studenoga 2025. potvrdio operativne akcijske planove EMPACT-a za 2026. i 2027.

²⁸ ST 6914/24.

²⁹ 6403/25.

Istodobno je predsjedništvo na razini odbora CATS 30. svibnja 2024. bilo domaćin prvog **sastanka visokih dužnosnika** EU-a i Latinske Amerike **o pravosudnoj suradnji**. Cilj je napredovati prema strukturiranom i periodičnom biregionalnom dijalogu o politici kaznenog pravosuđa.

EU je 5. ožujka 2025. potpisao **međunarodni sporazum s Brazilom** kojim se omogućuje razmjena osobnih i neosobnih podataka između Europolu i Savezne policije Brazila radi borbe protiv teških kaznenih djela i terorizma. Sporazum je sklopljen 29. rujna 2025. **Sličan sporazum s Ekvadorom** potpisan je 24. rujna 2025. EU trenutno pregovara o sličnim sporazumima s Bolivijom, Peruom i Meksikom.

Osim toga, četrnaest članova CLASI-ja potpisalo je 9. studenoga 2023. **Ugovor o AMERIPOL-u**, kojemu se Peru vrlo nedavno pridružio. Ekvador je bio prva zemlja koja je ratificirala Ugovor o AMERIPOL-u, koji će stupiti na snagu nakon što ga ratificira najmanje pet potpisnika. Time bi se AMERIPOL-u omogućilo da sklopi radni dogovor s Europolom s obzirom na to da je latinskoamerička agencija već prepoznata kao prioritetni partner. Osim toga, EU pregovara i o međunarodnim sporazumima s Kolumbijom, Argentinom i Brazilom kojima bi se omogućila razmjena osobnih podataka s Eurojustom. Krajem svibnja 2025. EPPO je potpisao **radni dogovor s Iberoameričkim udruženjem javnih tužitelja (AIAMP)** kako bi se poboljšala njihova strateška suradnja, kao i bilateralne dogovore s uredima javnog tužitelja Argentine, Brazila, Kostarike, Paname, Paragvaja i Perua, uz potporu programa suradnje EU-a i LAC-a nazvanog EL PACCTO 2.0, čiji je cilj jačanje partnerstva EU-a i LAC-a u području pravosuđa i sigurnosti radi borbe protiv transnacionalnog organiziranog kriminala.

Mjera 16.: sklapanje saveza za suočavanje s prijetnjama povezanim sa sintetičkim drogama
S obzirom na **sve veću proizvodnju, dostupnost i zapljenu sintetičkih opioda** u Europi, cilj te mjere bio je podići svijest i unaprijediti pripravnost za suzbijanje prijetnji sintetičkih droga.

U okviru Horizontalne radne skupine za droge organizirane su **tematske rasprave o sintetičkim opioidima i sintetičkim katinonima** radi razmjene informacija o najnovijim trendovima i primjerima najboljih praksi. Na temelju ishoda tematskih rasprava predložene su posebne mjere za daljnje korake, koje uključuju potrebu za praćenjem tržišta droga tako da se unaprijedi razmjena informacija o otkrivanju sintetičkih opioida i zatvorenih laboratorija te za osiguravanjem odgovarajućeg zdravstvenog odgovora na moguće širenje sintetičkih opioida, i to uklanjanjem regulatornih nedostataka, ulaganjem u sposobnosti izvršavanja zakonodavstva i jačanjem prekogranične suradnje unutar EU-a. Također se nastojalo ukloniti temeljne društvene i gospodarske čimbenike koji doprinose upotrebi opojnih tvari promicanjem pružanja pristupačnih usluga u području mentalnog zdravlja, stvaranjem sigurnih prostora za rekreaciju i proširenjem pristupa uslugama za smanjenje štete. Osim toga, na sastanku **COSI-ja** 18. rujna 2024. raspravljalo se o poveznicama između proizvodnje sintetičkih droga i kaznenih djela protiv okoliša.

Prijetnja koju predstavljaju sintetički opioidi obuhvaćena je i **EMPACT-ovim operativnim akcijskim planom za sintetičke droge i nove psihoaktivne tvari (SYD/NPS)** za 2024. i 2025. Potrebno je napomenuti da predvodnica tog operativnog akcijskog plana vodi jednu operativnu mjeru koja je posebno osmišljena za suradnju s američkim vlastima i drugim zemljama u okviru globalne koalicije.

Na problemu sintetičkih droga radilo se i zajedno s **međunarodnim partnerima**, s obzirom na globalnu prirodu izazova povezanih s drogama. Konkretno, o borbi protiv prijetnji povezanih sa sintetičkim drogama bilateralno se raspravljalo sa SAD-om, i to na nekoliko **ministarskih sastanaka EU-a i SAD-a** o pravosuđu i unutarnjim poslovima, nekoliko **dijaloga EU-a i SAD-a o drogama** te na **sastancima visokih dužnosnika EU-a i SAD-a**. EU i njegove države članice doprinijeli su i globalnoj koaliciji za suzbijanje prijetnji povezanih sa sintetičkim drogama. O pitanjima povezanima sa sintetičkim drogama i prekursorima raspravljalo se i tijekom tehničkih razmjena s Kinom u listopadu i studenome 2024., nakon trećeg **dijaloga EU-a i Kine o drogama** održanog u travnju 2024., te tijekom četvrtog dijaloga EU-a i Kine o drogama i usporedne rasprave **Zajedničke skupine EU-a i Kine za praćenje prekursora** u rujnu 2025. u Pekingu. Tijekom **dijaloga EU-a i zemalja zapadnog Balkana o drogama** održanog u studenome 2024. raspravljalo se o stanju u vezi sa sintetičkim drogama u EU-u i regiji zapadnog Balkana. O pitanju sintetičkih droga u travnju 2025. raspravljalo se i sa **zemljama srednje Azije**.

Nadalje, nadovezujući se na Europski pakt protiv sintetičkih droga iz 2011.³⁰, Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove u lipnju 2025. potvrdilo je **Nacrt zaključaka Vijeća o paktu za suzbijanje prijetnji novih sintetičkih droga i novih psihoaktivnih tvari u Europskoj uniji**³¹ kako bi se odgovorilo na promjenjivu dinamiku okružja sintetičkih droga, osobito u pogledu sve veće proizvodnje katinona i nezakonite trgovine njima. U zaključcima je posebno istaknuta potreba za daljnjim razvojem specijaliziranih programa osposobljavanja za službenike tijela za izvršavanje zakonodavstva o otkrivanju i razbijanju laboratorija za sintetičke droge te sigurnom postupanju s njima, za jačanjem suradnje među državama članicama i međunarodnim partnerima te za jačanjem napora za praćenje, zamrzavanje i oduzimanje imovinske koristi stečene kaznenim djelima. Osim toga, Poljska je u ime EU-a podnijela **rezoluciju o sigurnosti službenika tijekom demontiranja laboratorija za sintetičke opioide**, koja je donesena u ožujku 2025. na 68. sjednici CND-a.

Mjera 17.: jačanje suradnje u području kaznenog progona i pravosudne suradnje s prioritetnim trećim zemljama

Većina najopasnijih kriminalnih mreža ima doseg koji nadilazi granice EU-a. Kako bi se osiguralo da uhićeni kriminalci budu izručeni, kazneno gonjeni i osuđeni te da se osigura povrat imovine stečene kaznenim djelima izvan EU-a, postoji ključna potreba za učinkovitom pravosudnom suradnjom sa zemljama koje nisu članice EU-a.

O temi jačanja pravosudne suradnje s prioritetnim trećim zemljama raspravljalo se na **neformalnom ministarskom sastanku PUP-a** u siječnju 2024., a zatim je dodatno razrađena u okviru odbora **CATS** i u nadležnim radnim skupinama tijekom travnja i svibnja 2024. Osim toga, na **Konferenciji o kaznenom pravu** u travnju 2024. stručnjaci su raspravljali o različitim mjerama za jačanje pravosudnih veza s trećim zemljama.

³⁰ 15544/11.

³¹ 8892/25.

Vijeće je na sastanku u lipnju 2024. odobrilo **Zaključke Vijeća o jačanju pravosudne suradnje s trećim zemljama u borbi protiv organiziranog kriminala**³². Eurojustova nedavno objavljena **Strategija za suradnju s međunarodnim partnerima za razdoblje 2024. – 2027.** važan je temelj u tom pogledu. U okviru Radne skupine **COPEN** u prvoj polovini 2025. raspravljalo se o pilot-projektima i sljedećim koracima za skup mjera navedenih u zaključcima Vijeća, uključujući razmjenu najboljih praksi, upućivanje sudaca za vezu i promicanje pristupanja konvencijama Vijeća Europe. Uvažene su posebne mjere koje je Eurojust poduzeo u različitim regijama, kao što su zapadni Balkan, Sredozemlje i Latinska Amerika. Istaknute su i tekuće i planirane inicijative, uključujući dijaloge na visokoj razini.

U rujnu 2025. **Stručna skupina Europske pravosudne mreže za suradnju sa zemljama koje nisu članice EU-a** održala je svoj **prvi uvodni sastanak** usmjeravajući se na Zaključke Vijeća o suradnji s trećim zemljama i definiranje radne metodologije skupine. U sklopu **COPEN-a (opća pitanja)** u rujnu 2025. nastavila se rasprava o provedbi zaključaka Vijeća, među ostalim o pozivu Komisiji da izradi informativni paket za prioritetnu zemlju, i rasprava o pregovorima o sporazumima između EU-a i niza trećih zemalja o suradnji s Eurojustom, među ostalim o ispitivanju privremenih sporazuma na tehničkoj razini i trenutačnom stanju drugih pregovora. U studenome 2025. odbor **CATS** održao je raspravu o tome kako ojačati pravosudnu suradnju s trećim zemljama, posebno Latinskom Amerikom.

U studenome 2025. Europska pravosudna mreža osnovala je **stručnu skupinu kontaktnih točaka te mreže koje se bave pravosudnom suradnjom sa zemljama koje nisu članice EU-a**, s naglaskom na utvrđivanju primjera najboljih praksi i izazova koje su kontaktne točke prepoznale pri suradnji sa zemljama koje nisu članice EU-a. Tijekom **druge plenarne sjednice EJOCN-a** održana je prezentacija o ishodu **regionalnog sastanka EJOCN-a i EL PACCTO-a**, nakon čega su uslijedile rasprave o iskustvima i praksama u području pravosudne suradnje s trećim zemljama.

³² ST 11333/24.

O tom se pitanju raspravljalo i tijekom dijaloga s međunarodnim partnerima, među ostalim na **sastanku visokih dužnosnika EU-a i SAD-a** o pravosuđu i unutarnjim poslovima u listopadu 2024. i u listopadu 2025. te tijekom **ministarskog foruma EU-a i zapadnog Balkana o PUP-u**, na kojem su EU i partneri sa zapadnog Balkana održali raspravu o tome kako ojačati pravosudnu suradnju u borbi protiv korupcije i prekograničnog organiziranog kriminala, uz istodobno olakšavanje razmjene relevantnih informacija i dokaza.

Zaključak

Vijeće se poziva da primi na znanje napredak opisan u ovom izvješću i prepozna da je kontinuirana predanost EU-a i njegovih država članica ključna za postizanje daljnjeg konkretnog napretka u razbijanju ozbiljnih mreža za organiziranu trgovinu drogom i sprečavanju dodatne štete povezane s drogom za građane i društvo EU-a u cjelini. S obzirom na evaluaciju aktualne Strategije i Akcijskog plana EU-a za borbu protiv droga (2021. – 2025.) trio predsjedništava, odnosno poljsko i dansko predsjedništvo te predstojeće ciparsko predsjedništvo, u koordinaciji s Komisijom, pripremio je plan rada o postupku zajedničkog osmišljavanja novog strateškog okvira EU-a za borbu protiv droga od strane Vijeća i Komisije, uz posebne tematske rasprave u okviru Horizontalne radne skupine za droge o cjelokupnoj strukturi buduće strategije za borbu protiv droga i njezinim stupovima. Na temelju tih rasprava i pisanih doprinosa delegacija očekuje se da će Komisija 3. prosinca 2025. objaviti svoje komunikacije o novoj Strategiji EU-a za borbu protiv droga i novom Akcijskom planu EU-a za borbu protiv trgovine drogom, koji će biti predstavljeni Vijeću radi razmatranja i definiranja daljnjih koraka.